

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 00589-12/2020-ERU

V Jihlavě dne 9. února 2021

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **AGRO JESENICKO a.s.**, se sídlem Jeseník nad Odrou 234, 742 33 Jeseník nad Odrou, IČ: 607 93 473 (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 00589-7/2020-ERU ze dne 30. března 2020 (sp. zn. OSR-00589/2020-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uložil účastníkovi řízení podle § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě spočívající v povinnosti odstranit protiprávní stav v jím provozované bioplynové stanici s názvem „Bioplynová stanice Jeseník nad Odrou“ umístěné v katastrálním území Jeseník nad Odrou, na pozemku parc. č. 91, a to splnění povinnosti výrobce na svůj náklad měřit za nebo před místem odběru vyrobené technologické vlastní spotřeby elektřiny vyrobenou elektřinu zvlášť z každého druhu obnovitelného zdroje stanoveným měřidlem podle zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o metrologii“), jakož i měřit samostatně technologickou vlastní spotřebu elektřiny stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii v souladu s § 11a odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podporovaných zdrojích energie“), a to nejpozději do 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, a dále mu uložil povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání věci v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 00589-7/2020-ERU ze dne 30. března 2020 (sp. zn. OSR-00589/2020-ERU) se zrušuje a správní řízení sp. zn. OSR-00589/2020-ERU se zastavuje.

Odůvodnění:

I. Kontrolní zjištění

Energetický regulační úřad doručil dne 4. března 2019 účastníkovi řízení oznámení o zahájení kontroly podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění

pozdějších předpisů. Předmětem kontroly mělo být zjištění, zda účastník řízení dodržel v kontrolovaném období od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2018 povinnosti vyplývající z § 7 odst. 4 a 5 a § 11a odst. 1 a 5 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích energie.

O výsledku kontroly byl vyhotoven Protokol o kontrole č. K030919, č. j. 02558-15/2019-ERU, ze dne 5. září 2019, v němž kontrolní orgán konstatoval, že účastník řízení v postavení držitele licence na výrobu elektřiny č. 111223346 porušil povinnosti dané ustanovením § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie, neboť elektřina vyrobená z obnovitelného zdroje je v kontrolované provozovně měřena před místem odběru vyrobené technologické vlastní spotřeby, technologická vlastní spotřeba elektřiny však není samostatně měřena stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii. Porušení § 11a odst. 5 písm. a) a § 7 odst. 4 a 5 zákona o podporovaných zdrojích energie shledáno nebylo.

Kontrolní pracovníci uvedli, že měření v kontrolované bioplynové stanici probíhá prostřednictvím tří měřících zařízení. Jedno měřící zařízení je určeno k měření lokální spotřeby (elektroměr č. 1). Součástí tohoto elektroměru jsou tři měřící transformátory proudu umístěné ve stejném rozvaděči. Další elektroměr umístěný na venkovní straně zdi budovy bioplynové stanice slouží jako fakturační měřidlo provozovatele distribuční soustavy (elektroměr č. 2). Součástí tohoto elektroměru jsou tři měřící transformátory proudu a dále tři měřící transformátory napětí. Třetí měřící zařízení měří svorkovou výrobu (elektroměr č. 3). Rovněž součástí tohoto elektroměru jsou 3 měřící transformátory proudu. Účastník řízení nárokuje podporu na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů formou ročního zeleného bonusu. Množství elektřiny, na které je podpora uplatňována, stanovuje jako rozdíl součtu lokální spotřeby a množství elektřiny dodané do distribuční soustavy a množství elektřiny z distribuční soustavy odebrané (měřeno taktéž elektroměrem č. 2). Technologickou vlastní spotřebu pak účastník řízení stanovuje výpočtem jako rozdíl mezi svorkovou výrobou elektřiny, lokální spotřebou elektřiny a fakturovaným množstvím dodaným do distribuční soustavy.

II. Řízení na prvním stupni

Energetický regulační úřad vydal dne 25. února 2020 příkaz č. j. 00589-3/2020-ERU, kterým účastníkovi řízení uložil opatření k nápravě spočívající v povinnosti odstranit protiprávní stav tak, jak je uveden ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Proti tomuto příkazu podal účastník řízení dne 5. března 2020 včasný odpor, na základě čehož byl předmětný příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Dne 13. března 2020 zaslal účastník řízení vyjádření k podkladům rozhodnutí, v němž uvedl, že vyrobenou elektřinu měří v souladu s § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie. Všechna tři měřící zařízení splňují zákonná kritéria a jsou stanovenými měřidly ve smyslu zákona o metrologii. Účastník řízení uplatňuje podporu na množství elektřiny měřené elektroměry č. 1 a 2, kdy oba elektroměry jsou stanovenými měřidly a oba tyto elektroměry jsou umístěny za odběrem technologické vlastní spotřeby včetně ztráty na zvyšovacím transformátoru. Množství elektřiny, za které účastník řízení uplatňuje podporu, je tak zcela očištěno od jakékoli technologické vlastní spotřeby. Podle § 11a odst. 1 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích nemá účastník řízení povinnost měřit samostatně technologickou vlastní spotřebu, pokud měří výrobu za místem odběru technologické vlastní spotřeby. Z § 4 odst. 1 a § 11a odst. 7 zákona o podporovaných zdrojích energie pak účastník řízení dovodil, že měřit je nutné samotnou výrobu elektřiny, nikoli však technologickou vlastní spotřebu, kterou je možné stanovit i výpočtem.

III. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 00589-7/2020-ERU ze dne 30. března 2020 Energetický regulační úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, tj. o povinnosti odstranit zjištěný protiprávní stav a uhradit náklady řízení.

Prvostupňový orgán dospěl k závěru, že se účastník řízení dopustil porušení § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie. Konstatoval, že elektroměr č. 1 je sice umístěn za místem odběru technologické vlastní spotřeby, ale neměří množství vyrobené elektřiny, měří pouze vlastní spotřebu elektřiny, která je z části pokryta výrobou v provozovně, z části pak odběrem z distribuční soustavy. Elektroměr č. 2 rovněž neměří vyrobenou elektřinu, ale elektřinu dodanou do distribuční soustavy a elektřinu z této soustavy odebranou. Měření vyrobené elektřiny zajišťuje pouze elektroměr č. 3, který je umístěn před místem odběru technologické vlastní spotřeby, proto má účastník řízení povinnost měřit samostatně technologickou vlastní spotřebu stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii.

IV. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 00589-7/2020-ERU ze dne 30. března 2020, které mu bylo doručeno téhož dne, podal účastník řízení dne 14. dubna 2020 rozklad, v němž navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.

Účastník řízení zopakoval argumenty uváděné ve svém vyjádření ze dne 13. března 2020. Nad rámec toho namítal, že výklad § 11a odst. 4 zákona o podporovaných zdrojích energie, připouštějící výpočet množství vyrobené elektřiny, je nejednoznačný a tuto nejednoznačnost mu nelze klást k tíži. Žadatel dále zopakoval, že fakturační měřidlo i měřidlo lokální spotřeby jsou stanovenými měřidly podle zákona o metrologii a jsou umístěny za místem odběru technologické vlastní spotřeby. Elektřinu, která je v bioplynové stanici vyrobená, lze mimo údajů na elektroměru pro měření svorkové výroby určit jako součet elektřiny dodané do distribuční soustavy a množství elektřiny užitá pro vlastní účely, bez množství elektřiny odebrané z distribuční soustavy. Znovu odkázal na § 4 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie, který požaduje měřit vyrobenou elektřinu, od níž se má odečíst technologická vlastní spotřeba, není tam však již uveden požadavek na měření této spotřeby. Současně účastník řízení namítal, že splňuje povinnosti řádného vykazování údajů o výrobě v systému operátora trhu, kde je rovněž připuštěn výpočet předávaných hodnot.

V. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí Rada dospěla k závěru, že toto rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, je založeno na formalistickém výkladu právních předpisů a nejsou v něm dostatečně uvedeny úvahy, na nichž I. stupeň založil své závěry.

Prvostupňový orgán v napadeném rozhodnutí citoval příslušná ustanovení zákona, aniž by se blíže zabýval jejich výkladem a jejich aplikací na konkrétní případ účastníka řízení.

Podle § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie je výrobce povinen na svůj náklad měřit

a) za místem odběru vyrobené technologické vlastní spotřeby elektřiny vyrobenou elektřinu zvlášť z každého druhu obnovitelného zdroje nebo z druhotného zdroje stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii, nebo

b) před místem odběru vyrobené technologické vlastní spotřeby elektřiny vyrobenou elektřinu zvlášť z každého druhu obnovitelného zdroje nebo z druhotného zdroje, jakož i měřit samostatně technologickou vlastní spotřebu elektřiny stanoveným měřidlem podle zákona o metrologii.

Povinnost uvedená v předchozí větě pod písmeny a) a b) se nevztahuje na případy, kdy měření zajišťuje provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy nebo kdy výrobce vypočítává vyrobené množství elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo druhotných zdrojů podle odstavce 4. Měření technologické vlastní spotřeby elektřiny se nevyžaduje u výroben elektřiny s instalovaným výkonem do 10 kWe včetně.

Toto ustanovení je nutné dále vykládat ve spojení s § 4 odst. 1 téhož zákona, podle něhož pro účely stanovení podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů podle tohoto zákona se za elektřinu z obnovitelných zdrojů považuje elektřina vyrobená využitím obnovitelných zdrojů naměřená v předávacím místě výroby elektřiny a distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, nebo naměřená na svorkách generátoru a snižená o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, anebo poměrná část elektřiny pocházející z obnovitelného zdroje v případě společného spalování obnovitelného zdroje a druhotného zdroje nebo neobnovitelného zdroje. Odebírá-li výrobce ke krytí technologické vlastní spotřeby elektřinu z přenosové nebo distribuční soustavy nebo z jiné výroby elektřiny, je předmětem podpory elektřina v množství naměřeném v předávacím místě výroby elektřiny a sníženém o množství elektřiny odebrané pro technologickou vlastní spotřebu.

Z uvedených ustanovení je zřejmé, že podporu lze nárokovat pouze za množství vyrobené elektřiny, které je naměřeno v předávacím místě mezi výrobnou a distribuční (či přenosovou) soustavou, případně jde o množství elektřiny naměřené na svorkách generátoru, které je sníženo o technologickou vlastní spotřebu. Tomu odpovídají i rozdílné povinnosti uvedené v § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie, když povinnost pod písm. a) směřuje na situace, kdy je elektřina měřena za místem odběru technologické vlastní spotřeby, typicky půjde o měření dodávky vyrobené elektřiny do distribuční soustavy, kde standardně dochází k měření dodané elektřiny měřicími zařízeními ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy. K tomu uvedené ustanovení zakotvuje výjimku z povinnosti výrobce na svůj náklad měřit vyrobenou elektřinu, pakliže měření zajišťuje právě provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy. Měření za místem odběru technologické vlastní spotřeby zajišťuje, že technologická vlastní spotřeba je již odečtena od naměřených hodnot, pakliže je pokryta vlastní výrobou, případně je jí nutné odečíst, pokud je kryta odběrem z distribuční (či přenosové) soustavy. Povinnost stanovená pod písm. b) pak vyžaduje samostatně měřit technologickou vlastní spotřebu, pokud dochází k měření vyrobené elektřiny před místem odběru technologické vlastní spotřeby. Toto ustanovení se vztahuje na měření svorkové výroby, zpravidla se tak bude týkat situací, kdy by svorková výroba měla být jediným

údajem pro uplatňování podpory, především tedy v případech, kdy by nedocházelo k dodávkám do distribuční nebo přenosové soustavy a výrobce by vyrobenou elektřinu spotřeboval sám, tj. typicky se jedná o podporu formou zeleného bonusu bez dodávky elektřiny nebo její části do distribuční soustavy. V tomto případě je nutné technologickou vlastní spotřebu samostatně měřit, neboť naměřené množství elektřiny v sobě obsahuje i množství elektřiny použité pro technologickou vlastní spotřebu. Cílem obou těchto povinností je, aby byla podpora poskytována skutečně jen na vyrobenou elektřinu oprostěnou od technologické vlastní spotřeby, na níž se podpora nevztahuje.

Rada konstatuje, že účastník řízení v posuzované věci část vyrobené elektřiny dodává do distribuční soustavy, část potom používá pro vlastní spotřebu (nikoli však ve smyslu technologické vlastní spotřeby), za uvedenou elektřinu má účastník řízení nárok na podporu. Obě tyto hodnoty jsou měřeny samostatnými elektroměry (č. 1 a 2), které jsou stanovenými měřidly podle zákona o metrologii, a oba tyto elektroměry jsou umístěny za místem odběru technologické vlastní spotřeby. Ačkoliv je elektroměr č. 2 ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy, § 11a zákona o podporovaných zdrojích energie s touto variantou počítá a nepovažuje ji za porušení uvedeného ustanovení. Elektroměr č. 1 je potom ve vlastnictví účastníka řízení. Účastník řízení dále část elektřiny z distribuční soustavy taktéž odebírá, toto množství je však rovněž měřeno elektroměrem č. 2. Jestliže je tak měřena elektřina dodaná a odebraná z distribuční soustavy a rovněž je měřena elektřina určená pro vlastní spotřebu, přičemž k měření dochází za místem odběru technologické vlastní spotřeby, pak má Rada za to, že v případě účastníka řízení dochází k měření vyrobené elektřiny v souladu s § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie, z čehož je zřejmé, že nárokuje podporu pouze za takové množství vyrobené elektřiny, které neobsahuje technologickou vlastní spotřebu. Jestliže dále účastník řízení měří i svorkovou výrobu, nemůže být porušením uvedeného ustanovení skutečnost, že rovněž neměří samostatně technologickou vlastní spotřebu, pokud splňuje svou povinnost uvedenou pod písm. a), když zákon požaduje splnit buď jednu, nebo druhou povinnost (mezi oběma povinnostmi je vylučovací spojka „nebo“).

V rámci vykazovací povinnosti podle § 11a odst. 7 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích energie je výrobce povinen operátorovi trhu poskytnout naměřené nebo vypočtené hodnoty a další údaje podle prováděcího právního předpisu, kterým je vyhláška č. 145/2016 Sb., o vykazování elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o vykazování energie z podporovaných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů. Tato vyhláška v příloze 2 vyžaduje uvést hodnoty mj. svorkové výroby a technologické vlastní spotřeby, nicméně pokud výrobce plní svou povinnost podle § 11a odst. 1 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích energie lze připustit stanovení hodnoty technologické vlastní spotřeby výpočtem, jestliže jsou všechny vstupy tohoto výpočtu měřeny. Vyhláškou nelze v tomto ohledu stanovovat povinnost nad rámec toho, co vyžaduje zákon. K tomu Rada na okraj podotýká, že takový postup bude dokonce přesnější s ohledem na bilanci vyplňovaných údajů, které budou vzájemně odpovídat, než kdyby měl výrobce uvést údaj z měřicího zařízení, které měří technologickou vlastní spotřebu, a to z důvodu, že podle současného § 2 písm. u) zákona o podporovaných zdrojích energie jsou součástí technologické vlastní spotřeby i ztráty v rozvodu vlastní spotřeby a ztráty na zvyšovacích transformátorech výrobní elektřiny pro dodávku do distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, které z povahy věci nelze změřit, resp. pouze nepřímě. V případě odečtu elektřiny spotřebované pro vlastní spotřebu a elektřiny

dodané do distribuční soustavy od svorkové výroby se zohledněním elektřiny odebrané z distribuční soustavy, dojde současně ke stanovení přesné hodnoty technologické vlastní spotřeby.

Rada tak má za to, při použití výkladu jazykového, systematického i teleologického, že účastník řízení neporušil § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie, tudíž neexistuje protiprávní stav tak, jak ho prvostupňový orgán popsál v napadeném rozhodnutí, na základě čehož mu nelze uložit opatření k jeho nápravě. K formulaci opatření k nápravě pak Rada doplňuje, že prvostupňový správní orgán zjevně vycházel z toho, že účastník řízení mohl uloženou povinnost podle § 11a odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích splnit jednou z variant uvedených pod písm. a) a b), nicméně za takové situace je nesmyslná formulace, která mezi tyto možnosti vkládá spojku „a“, z čehož by mohl být dovozován požadavek na kumulativní splnění podmínek. Stejně tak si prvostupňový správní orgán patrně nepovšiml, že podmínka „jakož i měřit samostatně technologickou vlastní spotřebu elektřiny“ je obsažena pouze v ustanovení pod písm. b).

VI. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu Rada jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, když účastníkovi řízení byla uložena povinnost k nápravě protiprávního stavu, který však podle Rady nenastal, a proto je nutné napadené rozhodnutí zrušit včetně navazujícího výroku II. o nákladech řízení. Rada současně rozhodla v souladu s § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu o zastavení vedeného správního řízení.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není dle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D., v. r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

AGRO JESENICKO a.s.